

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

DIRECTOR: AUGUST MATONS

Cap del Servei d'Arbres fruiters de la Mancomunitat de Catalunya

COL-LABORADORS

JOAN AGUILÓ :: LISINI ANDREU :: JOAN ANGEL I
 GENÍS :: JOAN ARUMÍ :: LLORENC BADELL :: JO-
 SEP R. BATALLER :: GUILLEM DE BENAVENT
 LEANDRE CERVERA :: ALBERT DANEO :: C. R. DA-
 NÉS I CASABOSCH :: FRANCESC DOU :: M. FAURA
 I SANS :: PERE J. GIRONA :: PERE GONZÁLEZ
 LLUIS GUITART :: JOAN GUITERAS :: MANUEL
 LLENAS :: PERE J. LLORT :: ARNEST MESTRE
 CRISTÓFOL MESTRE :: JAUME NONELL I COMAS
 FRANCESC NOVELLAS :: VICENS NUBIOLA :: C. OLI-
 VERAS I MASSÓ :: CARLES PI SUÑER :: JAUME
 RAVENTÓS :: JOSEP M.ª RENDE :: M. ROSSELL I
 VILA :: JOAN SALOM :: JOSEP M.ª SOLER I COLL
 SEGIMON VANDRELL :: ERASME D'YMBERT
 VALERI SERRA I BOLDÚ (SECRETARI)

SUMARI

La legislació agrària actual al món, per *August Matons*. — Dues notes preses en terres de Bèlgica. I. Els treballs agrícoles per empresa. II. Un concurs de collites, per *Josep Mallart*. — La secada de prunes, per *Josep Massana*. — Engreixament de porcs, per *M. Rossell i Vilà*. — Conreu del castanyer com a espècie forestal, per *Segimon Vandrell*. — El conreu del garrofer, per *P. p.* — Altres resultats contra la mosca de l'oliva, per *Agrícola*. — Comentaris. — Informacions comercials: Ollis, per *Lisini Andreu*; Cereals, per *Lluis Marsal*. — Noticiari. — Notes del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya. — Bibliografia, per *R. S.* — Consultori, per *R. S.*

¡Vinicultors!

Per un treball pràctic és convenient
que, en els trassegaments d'elabo-
ració, adopteu l'empleu d'una bona
Bomba i un bon Filtre per presentar
millor els vostres vins

Bombes: Fafeur - Catalanes
M A R M O N I E R

Tubs d'immersió per a bocois, aixe-
tes, coladors, records, etc. - Tubs
de goma, aspirants ratllats, blindats
i llisos

Filtres "TORMO"

de una, dos, tres, quatre i cinc bateries

Material Viti-Vinícola, Productes Enològics marca ENOL
Aparells per a anàlisis dels vins

VICENS VILA CLOSA
(SUCCESSOR DE KEGELS I VILA)

Passatge de Gràcia, 88
Direcció telegràfica: KEDEVILA
Telèfon 1338 G.

BARCELONA

Els Adobs químics de la casa

Quintana & Torres

Enriqueixen a l'agricultor

*Així ho certifiquen tots
els que els han empleat*

*Ous desinfectants per
- a gallines i coloms -*

Quintana & Torres

Carrer de Barcelona, 4 :: TARRAGONA

RAJOLS, TEULES, TOTXOS

maons (plens i buits), cairons, etc., deu vostè fabricar-los a màquina, a fi d'obtenir de la terra tot el seu rendiment.

La casa VILLALTA, de Barcelona, és la que millor podrà servir-lo en

Màquines, Forns Assecadors

i tot el que pertany a l'indústria ceràmica i de fabricació de materials per a construcció

Visiti o escrigui avui mateix a la **SECCIÓ A** de la casa

VDA. J. F. VILLALTA, S. EN C.
BARCELONA

Oficines.
Nou Sant Francisco, 28

Apartat correus n.º 65
Telèfon 568

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

**EL MILLOR
DESINFECTANT**

Lysoform

**EN BRUT
INOFENSIU I D'OLOR AGRADABLE
NO TACA**

*Es ven aconduït
en llaunes de 1,
4 1/4 i 10 quilos*

*Per a desinfecció de locals, mobiliaris, estables,
galliners i per l'agricultura. Contra paràsits, per
a rentar les robes de malalts infecciosos, espe-
cialment tuberculosos. Per a usos veterinaris i
per a eliminar mals olors*

"LYSOFORM" Dr. Hans Rosemann, Berlín

Producte elaborat pel farmacèutic don C. Sarrias, en son Labo-
ratori de Barcelona, per cessió «Lysoform»
Dr. Hans Rosemann, Berlín

INSTRUCCIONS PER A L'ÚS

2 o 3 parts de «Lysoform» en brut per 100 parts d'aigua calenta

1. Desinfecció del quarto del malalt i altres locals, netejant-se el sòl i fregant les parets amb un drap humit.
2. Desinfecció de la roba. La roba es renta després d'haver-la posat a remullar per espai d'unes 24 hores en una solució calenta de 1 per 100. Heu's aquí un procediment adoptat en virtut del dictamen facultatiu en nombrosos hospitals i sanatoris de tuberculosos i que es recomana per a tota llar domèstica. «Lysoform» neteja per si mateix i estalvia sabó al propi temps que contribueix a la conservació de la roba.
3. Pera recipients, retretes, bidets, escupidores. Neteja de tubs de desguàs i escorredores, dels armaris, frigorífics i rebosts. «Lysoform» elimina tota mala olor. Els aliments no prenen l'olor del «Lysoform».
4. Extermini de paràsits de tota espècie en locals, en plantes i animals domèstics (gossos, conills, gats, ocells, etc.). Una loció elimina la mala olor dels animals.
5. Per a usos veterinaris. Locions i compreses en casos de tinya, pegadella, ronya i altres afeccions de la pell en els animals domèstics. Es recomanen friccions amb una solució de 20 per 100 i tot seguit una loció amb altra solució al 5 per 100.

NOTA IMPORTANT: Per a la higiene o desinfecció personal i per a usos clínics i tractament de ferides, així com per a malalties de la pell, deu emplear-se el «Lysoform» pur, que el distingeix l'etiqueta de «La infirmera»

Representant general per a Espanya:

Robert Teschendorff

J. A. Clavé, 3, pral. - Barcelona

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 9** - Fora: **Pessetes 10** - Estranger: **Pessetes 11**
Número solt: **Pessetes 0'50**

La legislació agrària actual al món

L'Institut Internacional d'Agricultura de Roma ha publicat recentment l'Anuari internacional de legislació agrícola, recull de les més importants disposicions legislatives de caràcter agrari promulgades durant l'any 1922, en el qual hom pot apreciar en conjunt l'orientació general de les idees que inspiren els governs del món en aquests temps difícils i agitats.

No serà per demés que hi dediquem un comentari del qual resultarà un fet en certa manera consolador pels nostres agricultors, que podran apreciar el valor nou que l'agricultura ha anat adquirint als ulls dels polítics.

Un examen, encara que superficial, de la legislació recent, posa ben visiblement en evidència una tendència conservadora en les disposicions de caràcter econòmic; socialment, en canvi, hom constata, amb major o menor amplitud, l'acceptació d'alguns dels postulats essencials dels partits demo-socials.

La guerra gran portà sobtadament, entre altres coses, una orientació del món cap a l'esquerra. Tots, conservadors i lliberals, veieren imminent la instauració almenys d'un socialisme d'estat que consagrés d'una manera definitiva els mètodes i sistemes que les necessitats del conflicte havien imposat. L'exemple de Rússia, que representava la realització total del programa màxim dels partits socialistes, fou prou allucinator per que les masses obreres es llencessin sense trepidació a la lluita que havia d'establir el regne de l'igualtat. Als països mancats d'una veritable democràcia, aquesta lluita en lloc de pendre un caire polític i legalista que, per les vies del sufragi, portés els obrers a la direcció de l'estat, es desvià generant un llarg i cruel període de conflictes sagnants. A Catalunya fou ben terrible aquell període durant el qual els carrers dels nostres centres industrials foren mil voltes tacats de sang i mil voltes fou pertorbada la vida ciutadana.

A causa sobretot d'aquell desviament, les coses es tombaren de pressa. El desordre general pels conflictes socials diàriament aguditzats, agravat per la crisi de consolidació de la pau, produiren, potser per esperit de conservació, un canvi de pensar i de sentir mercès al qual les dretes pogueren apoderar-se del poder arribant en certs casos a la dictadura. Però aquest període de predomini de les dretes que — podem dir-ho tot passant — els últims esdeveniments internacionals sembla que condemnen a vida breu, no ha fet més que reduir, sense anul·lar-les, les concessions als partits socials donant-les-hi un caire menys radical, tot i accentuant per altra banda una tendència econòmica netament conservadora.

Constatem així l'elevació general de les tarifes aranzelàries quasi com aspiració a l'isolament econòmic. Als Estat Units, país de tendències lliure canvistes, la aprovació de la tarifa Pordney constitueix la barrera més fortament proteccionista que aquell país hagi mai aprovat. Altres països han seguit també el mateix camí sense pensar en la impossibilitat d'un forçat isolament. Fins Anglaterra, el país clàssic del lliure canvi al qual deu la seva prosperitat i la seva força, ha intentat recentment, després de la conferència imperial, d'instaurar una política proteccionista. Potser sols França i els Estats Units, proveïts meravellosament per la naturalesa de tots els elements necessaris per la vida moderna, poden voltar-se d'una alta muralla protectora.

Des del punt de mira agrari, però, la legislació dels últims temps, és més oberta i més esperançadora. No descobrim res si diem que en en l'esforç de reconstrucció econòmica dels països belligerants, la política agrària ha sofert, d'ençà de la guerra, una pregona transformació. A França, país que en matèria de legislació marxa al davant de tots, l'agricultura ha rebut una empena formidable. L'agricultura, abans, era un xic la cendrosa de tots els països; el comerç i la indústria s'enduien les cures i les preferències. Però el conflicte que ensangonà les terres d'Europa demostrà als pobles que l'existència d'una agricultura forta és un factor essencial de resistència i de victòria. Per això poc a poc els problemes de la terra van trobant solució als països civilitzats; per això constatem no sols un augment de les disposicions legislatives de caràcter agrari sinó també una ben marcada tendència a resoldre favorablement pels pagesos les qüestions que s'arrossegaven insolubles des de feia desenes d'anys.

Aquesta ràpida evolució és ben visible a quasi tots els països europeus. No més recordarem que fruit de la guerra i del nou esperit que ella ha determinat, ha estat la parcel·lació o el sanejament o el conreu

del latifundi, la colonització interior, etc. En certa manera totes aquestes disposicions consagren una major intervenció de l'estat en el camp de la propietat privada, motivada en raons d'interès general i fonamentada en el principi avui ja acceptat per moltes categories socials, que el dret de propietat ha de considerar-se més que com un dret absolut com una funció social, i que en conseqüència qui deté la propietat no la deté exclusivament en profit pròpi, sinó en benefici de la col·lectivitat que el considera, en aquelles determinades condicions, com el més apte per explotar-la.

Tota aquesta orientació socialitzant matisada de conservadurisme ha portat a molts països, — Rumania, Bulgària, Itàlia, Grècia, Finlàndia, Xeco-Eslovaquia, etc. — una legislació en virtut de la qual la propietat ha passat més o menys completament i ràpida a mans dels conreadors. Aquest transpàs, per altra part, ha estat notable a altres països però no en conseqüència d'una legislació sinó del major benestar pagès.

La nova legislació embesteix doncs decididament una sèrie de problemes importants. Ultra els que hem ja recordat, cal esmentar per la seva transcendència la regulació del comerç d'alguns productes agrícoles per impedir l'expeculació, el règim de la propietat rural, la representació de les classes agràries, el reforçament i l'ampliació del crèdit agrícola, etc.

Interessant és la constitució a molts països — Àustria, França, Austràlia, Japó — de cambres agrícoles, organismes d'elecció rural amb caràcter consultiu, que influeixen més o menys directament en les decisions dels governs sobre les qüestions que afecten el comerç i la producció agrària. En alguns casos l'associació obligatòria porta un reforçament del sindicalisme rural.

Aquestes són, ràpidament exposades, les orientacions que inspiren la política agrària en l'actualitat. Ben satisfactori ens és de constatar que per l'agricultura s'ha obert un nou període de major comprensió.

AUGUST MATONS.

ZOOLYSINE, poderós desinfectant i agent terapèutic d'ús en Veterinària. Específic contra la Glossopeda, mal roig, còlera de l'aviram, etc.

Dues notes preses en terres de Bèlgica

I. Els treballs agrícoles per empresa

II. Un concurs de collites

I

M'he passejat entre poblets i granges, no gaire lluny de Charleroi. Una colla de batedors ha arribat a una gran era i s'ha posat a fer feina. És la darrera casa que serveixen per aquest any (som a fi de temporada, ja hem començat la tardor). Les màquines ja estaven col·locades, el capataç ha donat ordres i cada u s'ha posat al seu lloc.

Havia vist abans un camp de dimensions regulars amb tal bellugament de tractors que donava la impressió que aquella terra havia d'ésser capgirada tota en poca estona. Jo estava mig intrigat pensant com podia ésser que un propietari, en aquella regió on sembla es desconeixen les propietats de gran extensió, tingués per a ell sol tant d'utilitatge; no m'havia atrevit a destorbar aquella gent — que tan afanyosament treballava — amb les meves preguntes de curiós.

En veure la brigada de batedors he comprés que em trobava davant de casos ben típics de treball agrícola *per empresa*.

Sembla que a Bèlgica, en aquest darrer temps, ha sortit un bon número d'empresaris que s'han encarregat de batre una part respectable dels cereals de vàries regions. Tenen organitzats grups de professionals que no fan res més en tota la temporada, i per lo tant, capacitats per a fer de pressa i bé la feina que tenen entre mans.

Els propietaris que, mercès a aquestes organitzacions d'especialistes, poden evitar-se molts mals de cap i, al mateix temps, estalviar alguns francs quan arriba l'època del batre s'inclinen cada vegada més a cridar als empresaris.

Ara es van constituint noves empreses per a segar i per a llaurar. Sembla que els agricultors les saluden amb goig i les accepten en llurs terres.

No pot ésser d'altra manera. S'ha de reconèixer que aquest sistema de treball té molts aventatges. Es tracta de feines que necessiten acumulació d'energies; són èpoques en que mai sobren braços. La màquina es va introduint per pròpia virtut econòmica; però troba molts impediments per a entrar en la petita propietat. Molts propietaris mitjans s'abstenen de comprar tractors o altres màquines perquè

l'ús que n'han de fer no és pas prou gros per a garantir-los una ràpida amortització del capital que hi dedicarien.

Ademés, els nous mètodes de treball demanen gent especialment preparada per a determinades coses, i això només ho pot tenir l'explotació agrícola grossa, i encara amb moltes limitacions.

S'imposa, doncs, la constitució d'empreses d'especialistes per a arribar a una major perfecció de tècniques i a una economia de temps i d'esforç.

Aquestes empreses poden molt ben ésser organitzades pels sindicats. A Catalunya, on els sindicats agrícoles donen ja un bonic precedent d'organitzacions semblants, és molt probable que els nous mètodes de treball prenguin una gran importància i la nostra Agricultura floreixi amb més esplendor.

II

La província de l'Hainaut organitza amb la intervenció del Departament de l'Agricultura i de la Comissió provincial d'Agricultura, entre els cultivadors de la província, un gran concurs per a la producció de les millors sements de blat i de patates per l'any 1924. Compren dues parts:

1. Un concurs de producció de sements millorades, corresponents a parcelles de cultiu que tinguin 25 àrees com a màxim, sembrades o plantades de varietats de selecció (blat o patates).

2. Un concurs especial de selecció, corresponent a parcelles d'almenys una àrea de superfície, sembrades o plantades de les dites varietats escollides.

La participació als concursos és gratuïta i els agricultors poden participar dels dos o de l'un d'ells, amb una o varies parcelles o varietats cultivades.

Un jurat nomenat per la diputació permanent visitarà les parcelles dels concursants en temps oportú. Per això cada cultivador ha de donar les indicacions necessàries (productes o varietats que volen presentar a concurs, superfície i extensió de les parcelles).

I ara ve el més interessant: Els agrònoms de l'Estat es posen a la disposició dels cultivadors per a tota classe de consells i ajuda tècnica que se'ls demani. Això dit amb lletres grosses de motllo després d'haver cridat l'atenció dels agricultors amb l'anunci del concurs i d'haver-los estimulat a l'acció amb uns premis metàl·lics que se'ls ofereixen, és d'un efecte segur. Sobre tot llegit en una cartelera grossa

de fusta, plantada al peu dels camps, en un creuament de camins, tal com ho he vist jo a Martigny le Tilleul, té un poder de suggestió gran.

Es molt convenient que ens fixem amb les coses de la vida íntima d'altres pobles. Pels de dalt poden donar un motiu d'inspiració, d'utilitat en l'obra directiva. Pels de baix solen ésser crides d'estímul i afiançament d'ideals.

JOSEP MALLART.

Marcinelle (Hainaut) 1923.

La secada de prunes

ENCARA que sigui molt poca cosa ço que anem a dir als lectors d'AGRICULTURA tota vegada que se'ns convida a que tothom digui allò que té experimentat, vaig a explicar un procediment que he practicat que no sé si es nou ni si es vell. L'havia sentit contar però no sabia que hagués donat ni bons ni mals resultats. Més aviat em pensava que era una cosa d'aquelles que són bones per a dir.

Aquest estiu passat doncs, en vistes de que les prunes van anar tan malament de venda, jo que començo a posar-les d'una a una sobre les estaquetes del rostoll de l'era. Naturalment les prunes eren a la mateixa finca i àdhuc a la mateixa parada, puix era un troç de terra campa plantat de pruneres.

Com no en tinc gaires i entre la canalla i els pardals hi va passar un bon delme, no pot posar-se l'experiment com una cosa a imitar però se secaren, i com aquest estiu no va ploure no vaig haver de lamentar cap contratemps. Això naturalment les primerenques, perquè les que van venir més tardanes, aquelles si que sofriren un xic de les pluges que tan abundoses caigueren a mig setembre.

He sentit a dir que a un amic meu li han anat molt bé les prunes embolicades en papers i penjades al trèbol. Eren prunes de secar llargarudes, de pinyol pla, però les clàudies no li han anat tant bé. Les prunes que jo vaig posar sobre el rostoll eren clàudies.

Ja hi he dit la meva. Tota vegada que el Sr. Sala es veu que ho enten tant això de les prunes, jo voldria que em digués quina classe es millor que plantem, perquè en tinc de clàudies, de Bavai, de moscatellanes i encara alguna altra classe més maixanta.

“CONSERVOL”

VINI-ESTERILITZADOR

De tots els productes llençats al mercat per la important casa MILLER THOMSON & Co., de Londres, cap ha assolit l'èxit tan gran com l'obtingut per el ja conegut CONSERVOL, qual producte, destinat a la conservació i clarificació dels vins, ha lograt obtenir el màxim de perfecció sobre tots els productes similars llençats fins avui a la venda.

L'esmentat producte, d'una inofensivitat absoluta i garantitzada, satisfà les més severes exigències dels més escrupulosos colliters i magatzemistes, logrant una dosi de 15 grams per Hectòlitre (100 litres) evita tota classe d'alteració en un vi, encara que aquest hagi sofert «coupage» o rebaixes de graus, com és en el fermentar, agrejar-se, enterbolir-se, florir-se.

L'esmentat producte és indispensable als senyors exportadors i colliters de vins, per a evitar-se trastons en el viatge, i d'imprescindible necessitat als que venen sos vins en petits garrafons per a famílies, i a tot comerciant, en general, pulcre en ses operacions.

-- Preu: 15 pesetes quilo en pots origen, de llauna --

Caixa de 25 pots (28 quilos), 300 pesetes

Cada pot acompanya les instruccions per a son empleu

“NEUTRACIDOL”

El «NEUTRACIDOL», com el seu nom indica, està destinat a corregir tot excés d'acidesa en els vins, donant excel·lents resultats en els casos d'Acidesa (agres), Picadures, Girats, Escaldats, Verds, Amagranats, etc., etc., obtenint sorollosos i garantitzats èxits, excepte en els casos en què un vi està en el màxim d'alguna de aquestes malalties exposades, en el qual cas, si no s'obté curació complerta per a donar sortida al vi com bo, al menys permet la barreja amb vins normals, essent a l'ensem cobert de sobres, pel benefici que aquesta barreja reporta, l'escàs valor empleat en el producte.

Es ven en pots originals de llauna de 1 quilo i està admès per les lleis, usant-lo a la dosi de 200 a 400 grs. per hectòl., segons instruccions que el mateix acompanya.

Preu: 7 pesetes quilo. Caixa origen de 25 pots (25 quilos), pesetes 150

En venda: Josep Ezquerra Laspalas, Portal Nou, 16.-Barcelona.— Banús i Soler, Jaume I, 18.-Barcelona.— Vicens Ferrer i Companyia, Plaça Catalunya.-Barcelona.— Joan Cunillera, Freneria, 1.-Barcelona.— Ramón Roqueta.-Manresa (Barcelona).— Antoni Balcells, Picas, 4.-Tàrrrega (Lleyda).— Pere Abadie, Plaça Constitució.-Tortosa (Tarragona).— Grabiél Hernández, Salvà, 10.-València.— Fills de J. Iglesias, -Rioseco (Valladolid).

Productes Enològics

Tanins.— Tartàrics.— Cítric.— Metabulsulfit de Potassa.— Antiferments
— Clarificants àcids.— Gelatines.— Albúmines.— Colorants inofensius.
— Decolorants.— Anfàcids.— Extracte sec.— Aromes: Burdeos, Me-
doc, Macon, Rioja, Sauterne.— Extracte de Moscatell i Ranci.—
Aparells filtres perfectes Nacionals i Estrangers.— Mànegues per a
baixos de vins.— Manegots per a aparells filtres.— Filtrolina.— Paper
filtre.— Herbes Torino per a la fabricació de Vermut.— Essències per
a la fabricació de Licors, etc., etc.

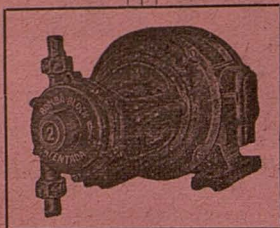

JOSEP EZQUERRA LASPALAS

Portal Nou, 16 - Barcelona - Telèfon 479 - S. P.

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

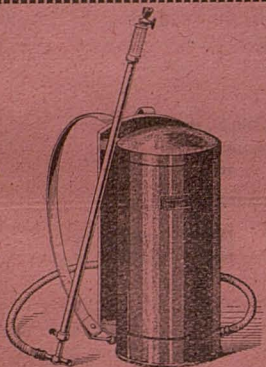
AIGUA a qualsevulla alçada i en el caudal que es desitgi, pot obtenir-se còmoda, fàcil i econòmicament, adoptant una

BOMBA BLOCH

La única que no necessita engrassament :: La venen
**** tots els bons electricistes de Catalunya ****

JAUME CUIXART CONSTRUCTOR

Oficines a Barcelona: Gran Via Laietana, 21, pral. Sagunto, núm. 120 :: Telèfon B 140 :: Badalona

PULVERITZADOR "LE RATIONNEL"

Per aire comprimit : Alta pressió contínua : La compressió de l'aire sols es verifica una vegada al dia : El més eficaç per al tractament dels arbres :: Adquirit pels Serveis Tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya : Blanqueja i pinta 100 metres quadrats en 10 minuts : Adoptat per més de 200 pintors de Barcelona

La Xeringa
"Avícola"

Per a tractaments del bestiar, aus i jardins

REPRESENTANTS:

Hening, Turpini i C.^a

Consell de Cent, 239 - BARCELONA

Màquina d'escriure UNDERWOOD

Companyia Mecnogràfica
Guillem Trúniger, S. A.

Campió oficial durant
17 anys consecutius

Balmes, 7

Barcelona

ESTABLIMENT D'HORTICULTURA I FLORICULTURA

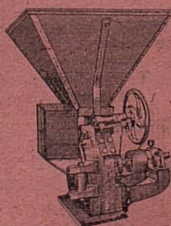
GRAN ASSORTIT
EN ARBRES FRUITERS I DE PASSEIG,
JARDINS, PLANTES
PER A SALONS
GRAN COL·LECC.

V^{da} de Francesc Parisi

Passeig de
Mata / REUS

CIÓ DE ROSARARS,
CLAVELLINES
I ARBUSTOS

Molins i Trituradors "TORRAS"

Per a Moresc, Garrotes, Favas, Sègol i tota classe de cereals. Els de major rendiment i de més durada. Proves gratis. Més de cent cartes de referència.

MARC TORRAS
Angels, 12
Barcelona

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

Demés si això de secar-les en paper té alguna regla, puix a mi, una vegada que ho vaig provar amb clàudies no em va anar bé, i ara veiem que n'han anat. És a dir, que m'agradaria saber perquè van bé una vegada i per que una altra van malament. Es necessita collir-les a un moment determinat o embolicar-les de certa manera?

Tot quan ens digui per a guia nostra l'hi agrairem.

JOSEP MASSANA.

Engreixament de porcs

L'engreixament de porcs és la funció més senzilla que existeix en l'explotació del bestiar. Cuidar i fer treballar animals de peu rodó, tenir vaques de cria i treball, o vaques de llet, un ramat d'ovelles o cabres de llet, fer criar les truges, recriar mules, engreixar vedells, etc., són coses molt més complicades que engreixar porcs.

La producció de bestiar o la cria, recria i engreixament ve a ésser com els demás negocis, que els que es porten bé donen ganàncies; els negocis que es practiquen malament s'acaben sempre perdent-hi.

Tots els negocis estan ordenats en unes quantes regles elementals, que aquell que no les segueix, en surt perjudicat. L'engreixament de porcs és un negoci com els altres i està així mateix subjecte a unes quantes regles que el pagès o ramader que les practiqui ha de guanyar diners per força.

Un engreixament de porcs comporta les regles següents:

- 1.ª Compra del porcell, garrí o nodris.
- 2.ª Higiene de la corralina, aixoll o cort.
- 3.ª Vacunació.
- 4.ª Alimentació.
- 5.ª Els comptes.

Anem a desgranar aquestes regles i donar una idea de cada una d'elles.

1.ª *Compra del porcell, garrí o nodris.* — Es un fet que passa sovint el de què quan se compra una porcellada sempre sol haver-n'hi un

AGROLYSINE, anticriptogàmic, bactericida general.
Específic en les malalties de la patata, cep, pomera, etcètera

que durant l'engreixament es queda endarrerit, menjant, emprò, igual que els altres. A aquest porc sembla que el menjar no li faci profit. I això és un destorb i una pèrdua per l'engreixador de porcs.

Doncs, havent-hi porcs que s'engreixen bé i altres malament, ¿hi ha alguna senyal en els porcells, garrins o nodrissos que permeti conèixer quin resultat donarà el porc que es vol comprar?

Els porcs que donen bon resultat són els que tenen el front molt enfonçat, el morro curt, xatos; les orelles posades en forma de visera, força separades una d'altra, el coll gruixut; l'espatlla molsuda, plena; la costella arrodonida; el ventre no gaire gros; l'espinada recta i aplanada; les anques grosses; les cuixes plenes, rebotides; les quatre cames curtes. L'animal vist de costat haurà de tenir les cames de davant com una V, és a dir, ben amples de la part del colze i els peus com més petits millor. Mirant l'animal per la part del darrera, tindrà les anques gairebé quadrades, i millor encara uns sacsons, un poc més amunt del garró, amb carns de les cuixes una mica penjants, com si li caiguessin les calces.

L'engreixador de porcs no comprarà mai, per baix que sigui el preu, els porcells, garrins o nodrissos que tinguin el front poc enfonçat i el morro recte i llarg; les orelles molt llargues, el coll prim; les espatlles mancades de carn, begudes; la costella aplanada; l'espinada com d'esquena d'ase; el ventre gros, penjant; les anques d'ametlla, escardalencs; les cuixes primes. Aquests animals vistos de costat tenen l'espinada molt arquejada, el ventre molt alt de terra; les cames del davant tan gruixudes són del capdemunt com del peus, que són molt grossos. Vist de darrera, tot el cos és estret i les anques i cuixes, com si les haguessin premsat.

Els porcells que siguin com els primers, són els que s'han de comprar. No hi fa res que valguin un o dos duros més. Els altres, els cama llargs i de cos estret no els volgueu, ni a donar.

2.ª *Higiene de la corralina, aixoll o cort.* — Les corts o corralines han de tenir les parets llises; a terra, encimentat, però amb petits canalons o bé millor encara una barreja de ciment i grava perquè els animals no rellisquin; el sòl tindrà una pendent regular per a escórrer els orins i l'aigua amb què es netegi l'aixoll. La mitja llum és favorable a l'engreixament. La cort es netejarà cada dia. Els porcs han de tenir una bassa amb aigua clara on banyar-se, o bé així que comença de fer calor s'han de ruixar amb una regadora o una manguera dues, tres o quatre vegades cada dia, segons la calor.

La pell dels porcs s'ha de tenir neta. Un porc que es grati sovint no s'engreixa tan de pressa com aquell que reposa tranquilament.

3.ª *Vacunació.* — Els porcells s'han de vacunar contra el *mal roig*, de dos a quatre mesos. Essent el mal roig la malaltia més freqüent n'hi ha prou, per regla general, en vacunar contra aquesta per a garantir la vida econòmica del porc, o sigui fins als dotze mesos, puix la vacuna del mal roig guarda les seves virtuts per tot un any.

Alimentació. — El mètode més segur d'alimentar bé és el de donar als porcs tant menjar quan vulguin.

La ració se'ls ha de repartir en tres àpats: al matí un àpat de granes o farines, turtós, és a dir, d'aliments concentrats; al mig dia, un poc de verd o trumfes o bledarave; a la tarda, el darrer àpat igual que el del matí.

Fins a quatre mesos la ració deurà estar composta al menys de la meitat de granes de tabella o de turtó i l'altra meitat de granes d'espiga. A mida que el porc va avançant es va disminuint les granes de tabella augmentant les d'espiga.

Una cullerada de farina d'ossos és molt convenient pel desenrotllament de cada porc.

La quantitat d'aliments que s'ha de donar al porc ha d'ésser la que pugui menjar l'animal. És el porc i no el seu propietari el qui ha de regular la quantitat de la ració.

Els comptes. — S'ha de comptar no solament el què s'ha guanyat o perdut, sinó que és necessari calcular el que es pot guanyar abans d'empendre un negoci.

Els comptes per l'engreixament del porc són senzills; comprenen el següents extrems:

- a) Cost del porcell.
- b) Cost de l'alimentació.
- c) Valor de la venda del porc.

Suposem que el porcell en el moment de comprar-lo pesa 20 quilos i que ha costat 70 pessetes.

D'aquest porcell en volem fer un porc de 120 quilos pes viu.

Ara, bé; en un porc de les condicions descrites més amunt, alimentat en la forma que s'ha dit, cada 100 quilos d'aliments concentrats (grans, farines, turtós, etc.) produiran uns 20 quilos de pes viu. O sigui que per augmentar el pes del porc de 100 quilos se n'hauran de menester 500 d'aliments.

L'augment de pes viu de 100 quilos es pot fer guanyar en sis mesos, de manera que quan el porc de 120 quilos es portarà a l'escorxador tindrà vuit mesos.

Els comptes seràn:

Cost de l'animal.	70 ptes.
Cost de 500 quilos d'aliment a 36 pessetes els 100 quilos.	180 "
<hr/>	
El porc de 120 quilos, costarà en total.	250 ptes.

Un porc de pes viu de 120 quilos tindrà aproximadament una meïma del 25 per cent, o sigui que net pesarà 90 quilos.

Si el quilo de porc, net, es paga a 3'60, 90 quilos valdran 324 pessetes. Llavors:

Valor de la venda del porc.	324 ptes.
Cost total del porc	250 "
<hr/>	
Guany.	74 ptes.

Aquests comptes no són pas portats rigorosament, però són prou per a donar una idea de com han de plantejar-se els termes del problema.

Les despeses de vacunació, de lloguer de la corralina, de la persona que el cuida, etc., poden ésser compensades per la valor dels fems que haurà produït de l'animal.

M. ROSSELL I VILA.

Professor de Zootècnia
a l'Escola Superior d'Agricultura

Conreu del castanyer com a espècie forestal

II

ENCARA que és indiferent la procedència de les castanyes per a sembrar, hi ha certa preferència a emprar les dels castanyers bords més o menys joves (calcinals), o bé de perxes. Es sembren de seguida, i si per qualsevol circumstància s'ha d'esperar a la primavera, es guarden amb sorra seca o tapades amb fullaca al mateix bosc, i procurant, al moment de sembrar, no destruir els grills que hagin sortit.

Generalment tarden de quatre a sis setmanes a néixer, i durant l'hivern, encara que poc, l'arrel treballa i la planta s'enforteix; això

és un gran avantatge de la sembra de tardor. Si el fred entorpeix la germinació, naixeran a la primavera, i, com és natural, tot l'hivern les castanyes sofriran el perill de les rates, senglars, etc., que segurament produiran moltes baixes. La sembra de tardor convé fer-la ben aviat, i la de primavera tan bon punt hagin desaparegut els freds més intensos i pugui treballar-se el terreny.

Durant el primer any quedaran les plantes abandonades a les cures de l'artigaire, el qual les mirarà amb poca simpatia. És molt important no concedir-li més de dos o tres anys l'explotació del terreny.

A la tardor següent a la sembra, i abans de caure la fulla i que la planta pugui confondre's amb la brutícia del camp, es refan les falles amb plantes arrencades amb pa de terra dels boscos veïns o amb plantes de viver i, com que, caigudes les fulles, quedaran les plantetes quasi invisibles, per a evitar llur destrucció, en treballar el terreny per a sembrar patates o altres viandes, s'assenyalen amb una estaca clavada a la part alta, la qual cosa evitarà, també, que quedin esclafades per un terrós o pedra que baixi rodolant. La sembra pot donar-se per acabada.

Amb aquest procediment el terreny continua net de brossa espontània durant quatre o cinc anys, els quals són suficients perquè la planta escapi al perill d'ésser ofegada.

Durant aquest període de temps, i mentre no s'assequin les plantes, al bosc així format també se l'anomena *calcinal*.

Uns cinc o sis anys després, quan les plantes tinguin uns 10 centímetres i puguin suportar un cop de destrall sense que la commoció les perjudiqui, es tallen (s'assoquen) ran de terra i quedarà formada la бага. Les soquetes produiran diversos tanyes, els quals s'ha de procurar que no siguin ofegats per la brossa invasora. Uns cinc o sis anys després es tornen a tallar, i així successivament.

Les cures que exigeix una бага són senzilles: tenir-la neta sempre que s'hagi de tallar.

Quan no convé, o no es pot artigar el terreny, es procedeix a la sembra *per claps*, treballant solament el lloc que ha d'ocupar cada planta. Per a cada sot s'indiquen les dimensions de dos pams en quadre i un altre tant de fondària, o més, segons el grau de soltura del terreny.

Pel que resta, aquest procediment no varia de l'anterior, i sola-

ZOOLYSINE, poderós desinfectant i agent terapèutic d'ús en Veterinària. Específic contra la Glossopeda, mal roig, còlera de l'aviram, etc.

ment s'ha de procurar durant els primers anys dominar la vegetació invasora.

La majoria de les bagues existents s'han format per sembra directa; però les diverses causes de destrucció: rates, senglars, glaçades, etcètera, produeixen moltes falles, i, en últim terme, gran clarianes, les quals s'han de refer amb les consegüents molèsties i despeses. Per això la sembra cada dia és menys usada i més seguit el sistema de plantació, més ràpid i segur, per la facilitat que té el castanyer de brotar i arrelar-se ràpidament i la senzillesa amb què es pot formar un viver destinat a la producció de planters.

Aquests vivers, que en la regió dels castanyers són quasi exclusivament destinats a la producció de planters d'aquesta espècie, requereixen un terreny fèrtil i es conreen d'igual manera que els altres vivers. Es sembren *pels solcs*, on es col·loquen les castanyes a una distància de 6 a 10 centímetres i amb la punta a baix, recobrint-les amb una capa de terra de dos travessos de dit de gruix. Es necessita mig hectòlitre de castanyes per àrea. Regularment no es repiquen les plantes, perquè un o dos anys després de la sembra són prou fortes per a ésser transplantades.

Per a la plantació la preparació del terreny és igual a la de la sembra.

La plantació de tardor s'efectua per l'octubre tan aviat com es suspèn l'activitat vegetativa de les plantes i el terreny està en bones condicions d'humitat i soltura, i dura fins que els freds la impossibiliten. La de primavera comença pel febrer, quan els freds forts desapareixen, i dura fins que les plantes tornen a emprendre llur activitat vegetativa sospesa a la tardor. Aquests períodes tenen major amplitud quan s'empren plantes amb pa de terra.

Plantes d'un o dos anys, o sigui que hagin recorregut una o dues fases de vegetació, són les més indicades.

Es procurarà escollir les de conformació sana i vigorosa i abundant cabellera radical, refusant les d'arrel única i molt desenrotllada que s'hagin criat en terrenys excessivament pregons i que probablement no trobaran.

En extreure-les del viver s'ha de procurar no destruir llur arrelament i evitar que es pugui dessecar.

Les plantes es col·loquen en llur lloc definitiu de manera que quedin en posició natural: les arrels, ben estirades dins del sot i apretant la terra, prequè, rodejant-les, extregui l'aire del seu voltant.

Cada matí s'arrenquen, del viver, les plantes necessàries per a plantar durant el dia, i si en sobressin, se les col·loca en un lloc fresc i amb les arrels cobertes de terra fresca o herba, molsa, etc., humida.

Així, també, se les embala quan han de transportar-se a alguna distància del viver, per a evitar la dessecació de les arrels.

Feta la plantació i refetes les falles, a la campanya següent, amb plantes de la mateixa edat, es conduirà el bosc de la manera indicada per a la sembra.

No hi ha inconvenient en escursar l'arrel central si és massa llarga.

A Catalunya el castanyer es conrea, en forma de baga, des dels 100 metres aproximadament, i exposició al nord fins a uns 600, el qual ja demana viure de cara al migdia. Més amunt, fàcilment els freds maten els tanyes tendres.

A les perxades els convé major altitud: dels 500 als 1,000 metres. Des dels 700 prefereixen l'exposició meridional. Sembla que les boires i humitats de l'alta muntanya són molt favorables a aquesta mena de boscos.

Les perxades es conreen poc més o menys com les bagues, i donant major espai a cada planta: uns 15 metres quadrats; cinc o sis anys després d'associar els calcinals es fa l'*aclarida*, la qual consisteix en tallar la tanyada, no arreu, sinó deixant els tanyes millors i més espaiats i en número variable, segons la força vital de la soca.

El producte d'aquesta aclarida es destina a la preparació de rodells. Alguns anys després es fa el *retany*, ço que consisteix en tallar els brots nous que ha produït la soca per sota les perxes. És una modesta producció de bastons d'aplicació industrial. El retany es fa per l'agost: la vida de la soca queda sostinguda per les perxes que se li han deixat abans.

Alguns aconsellen aclarir l'any següent de tallar la perxada, en benefici de la producció de perxes i despreciant els modestos ingressos que proporcionen els rodells i bastons.

En una perxada en explotació les perxes es tallen quan comencen a estendre la brancada, indicant que han acabat quasi el creixement en alçada; aquesta senyal la confirmen unes taques blanques que es formen per la cosa i el tronc; regularment dels setze als vint anys. Aleshores és quan la fusta reuneix les millors condicions per l'objecte principal a què se la destina, que és a la barrileria. Si s'espera més, s'augmenta l'*escart* o tares de la fusta; els nusos procedents de la poda natural, i que han quedat endinsats en el tronc, es podreixen, i la fusta va adquirint una coloració rogenca des de la soca i perdent les bones qualitats que la fan estimable. Per consideracions econòmiques, solament pot adelantar-se o endarrerrir-se una mica l'època de tallar la perxada.

El rendiment de les perxades és superior al de les bagues, i sempre

que sigui possible se li concedirà la preferència, puix que, ultra el major nombre d'aplicacions a què es destinen llurs productes, les despeses d'entreteniment són inferiors, bastant-li, gairebé sempre, una sola neteja en cada explotació. El rendiment líquid per hectàrea és superior al dels boscos de bagues, i més independent de les variacions del mercat.

SEGIMON VANDRELL

El conreu del garrofer

UNA de les encontrades catalanes que millor conrea el garrofer és la de Cambrils; allí es pot remarcar com la generalitat d'arbres semblen per llur forma toies de flors, i boi tots tenen la forma esfèrica amb branques caïentes; hi han també bastants exemplars que semblen piràmides inflades dels costats, però la dominant és l'esfèrica.

En les conques dels rius Gayà i Francolí, el conreu del garrofer també es ben portat, però sigui perquè els terrenys de Cambrils són de més fondària i molt frescals, o que molts pobles es troben en la zona septentrional de cultiu, el fet es que els arbres no tenen ni aquella ofanesa ni aquella verdor fosca tan característica dels terrenys en els quals el garrofer es plau vegetant amb tot desfogament.

Al partit judicial de Tortosa excepció de alguns esquitxos de non conreu, pocs, ben pocs desgraciadament, el garrofer és conreat ben pobrement; al Camp, es remarca un cultiu acurat, intensiu; a la comarca tortosina per l'aspecte de l'arbreria el conreu no pot ésser d'altre que l'extensiu.

No cal ésser agrònom per remarcar el fet, que acabo d'exposar. Cal fixar-se en una sola cosa: mirar com llauren uns i altres pagesos. Al Camp els animals van aparellats de diferent manera de la que s'usa a la comarca tortosina; aquells porten collar i sillonet; collar, perquè l'animal vagi més solt, l'encadenat de la caixa enganxat als bensi llons i així l'animal es maneja lliurement sense opresió; porta sillonet perquè l'arada o vertedera tingui sempre uniformitat en la fondària del solc. Anem a l'altra banda i veurem els pobres animalets empresonats per les barres de la caixa de la xaruga, i en lloc de collar porten una saca partida reomplerta de palla i enrotllada que serveix de collera i damunt d'ella (trascollera) un mal forjat collar francès anomenat feltre on unes espadelles amarrades dalt i baix amb uns troços de

corda són les que sostenen les barres de la caixa de l'arada; allà els animals i llauradors treballen lliures, amb menor esforç millor feina; en els altres a cada mosquejada o cop de coll de l'animal es fa pujar o baixar la rella perdent la fondària del solc fent sense voler moltes lobades. Els llauradors totes les culpes de la mala feina la donen als soferts animalets, (conseqüència en lloc de causa) amb una musica que alegra el cor de qui canta i de qui els escolta, feta de cops, renees i retardament en el treball.

Si tants defectes té la manera d'aparellar els animals a l'arada, ¿per què no ho canvien? Senzillament per un mal entés principi d'economia; perquè conreen els arbres (oliveres i garrofers) extensivament, i així els sembla d'anar millor estalviant-se bons diners.

En la generalitat d'arbres del Camp de Tarragona el pagès se'n guarderà prou d'entrar llaurant devall la copa, devall el ramatge; allí on golegen les branques sols l'aixada ampla hi té feina, perquè aquell espai de terreny és sols gratat per tallar les poques herbes que hi creixen i les entracavades sols es donen en casos excepcionals. A la comarca de Tortosa passa tot al revés; l'afany del llaurador és arrambar-se tant com pugui a les soques dels garrofers i oliveres per estalviar-se de cavar els arbres i d'ací bé que tot són rascades a les soques, enganxades amb les branques, esgalladissa de colls i com és natural totes aquestes ensopegades malmeten els aparells. Si l'animal portés sillonet a dos per tres fugiria de lloc i tot serien aturades per arranjar-lo. Per altra banda la rella o rellampec ensopega amb moltes arrels fent ferides que a la llarga a l'arbre fan mal de debó, sense comptar que la cabellera o siguin les arreletes de l'any, són arrencades.

Veu's aquí les raons de no canviar els aparells de llaurar: l'estalvi d'uns cèntims anyals en cavar les copes dels arbres i la tancanyeria en arranjar a casa els descosits o estripades dels aparells sense anar a cal baster; raons de l'any de la fam. No obstant avui per no sostenir la doble despesa d'una xaruga *manera*, és a dir arada vertedera enganxada a tiros i balancé, i una xaruga de caixa, són molts els que ja comencen a no rellejar davall dels arbres, però això no passa sinó en les terres de secà que pertanyen a propietaris de terrenys arrossers.

I d'ací bé d'aquestes fútiles raons el que la poda o esllemenada del garrofer sigui tant diferent a Cambrils i a Tortosa; allí veureu com

AGROLYSINE, anticriptogàmic, bactericida general.
Específic en les malalties de la patata, cep, pomera, etcètera

les branques dels garrofers formen ombrella com a desmais, el terreny és sempre sombrejat per elles, les aclarides de l'arbre són fetes judiciosament, car només són tallades les branques massa entrecruades que el refreg pot lesionar, i les que impedeixen massa l'entrada de l'aire i dels raigs solars. En canvi a Tortosa l'esllemenada no té altra mira que aixecar l'arbre, i casi totes les branques baixes, les que es crien en forma de pèndol són podades; l'aclarida de la part alta és també forta perquè generalment no es toquen els arbres sinó cada cinc o sis anys, essent natural que es tingui de fer molta llenya. Per això veureu garrofers que pel llur port més aviat semblen palmeres.

En aquestes podes succeeix que l'arbre pren la tendència de créixer o desenrotllar-se per les puntes i d'ací ve que es vegin tants plumeralls l'any de l'esllemenada; després tot són milotxes i més tard molts garrofers de dos pisos i no parlessim si el pis alt és un perill per l'arbre, puix sempre pren més vent i fent més palanca, resulta més fàcil que una ventada de les que amb tanta freqüència sol haver-hi per allí, esgalli els arbres malmetent-los. En aquestes condicions l'arbre no treballa com cal o perquè la sava té tendència d'anar cap a les puntes les quals essent verticals no estan en condicions de fructificar.

No fa gaire, en un viatge d'estudi que vàreig fer en aquella encontrada me van fer remarcar com ja comencen a haver-hi propietaris que convençuts del que vinc de dir, fan rebaixar els garrofers, escapçants-los i treient els segons pisos, i ordenant que les branques caïentes siguin més nombroses; però que n'hi ha de feina a fer fins arribar a convèncer a aquella pagesia de rebaixar els arbres i no llaurar-hi davall! Serà precis que vingui quelcom que per força els faci canviar de sistema, sinó per convicció, per necessitat.

És pràctica general de podar els garrofers (l'any que els toca) immediatament de barruscar, és a dir seguit de la collita, i de cada deu vegades les nou, els arbres es poden quan estan en plena florida. És natural que el garrofer té de ressentir-se de les moltes talladures, perquè cada ferida és una fonteta de saba i aquesta pèrdua s'afebleix; me contaren que prou s'escrivia i es predicava de no esllemenar fins passada la florida, però era predicar al desert la rutina sempre imperant. Però ha vingut el conreu de l'arròs i com que la segada no té espera, precisant tant de personal, la collita de les garrofes es fa de pressa i corrents deixant per més endavant l'esllemenada, no per convenciment sinó perquè la força major s'ha imposat a la rutina. Avui sortosament es veu com les destrals i xerracs fan llenya després de la batuda de l'arròs és a dir quan el garrofer es troba boi adormit, quan la saba no circula amb tanta activitat.

Per completar aquests dos avenços, manca que els garrofers siguin adobats com cal, cosa que serà motiu d'un altre article; allavors la pobresa del conreu extensiu desapareixerà i no es passaran anys i anys sense collir donant sempre la culpa al mal temps, als freds o a la manca de pluges.

P. p.

Altres resultats en la lluita contra la mosca de l'oliva

FA bo de veure l'interès amb el qual la Mancomunitat de Catalunya i el Consell Provincial de Tarragona treballen des d'uns quants anys ençà per trobar un mitjà de lluita contra la mosca de l'oliva. És un treball ferm, seriós i constant, al qual no hi estem gaire acostumats en un país on les coses es fan un xic despreocupadament i amb el propòsit exclusiu de sortir del pas.

La mosca de l'oliva és, com ha estat escrit molts cops en aquesta mateixa revista, un dels més greus enemics de la nostra agricultura per tal com cada any inexorablement destrueix milions i milions de pessetes.

Ningú no havia pensat en iniciar una campanya de prova i de vulgarització dels mitjans de lluita assajats i recomanats a l'estranger, fins que conjuntament la Mancomunitat i el Consell de Foment de Tarragona, pensaren en la necessitat d'acabar d'una vegada amb aquest estat de coses. En conseqüència de les intenses campanyes realitzades per tot Catalunya, és ben segur que avui no hi ha cap olivicultor que ignori que existeixen uns mitjans de lluita repetidament comprovats amb els quals és possible de reduir, sovint en notabilíssimes proporcions, els danys ocasionats per la mosca.

Aquesta és ja una aventatge de consideració; però era necessari de poder citar fets i experiències realitzades a casa nostra perquè els olivicultors es convencessin de la possibilitat pràctica de lluitar contra la mosca i de la utilitat d'entaular lluita d'una vegada a tot arreu.

Per això hom pensà en fer experiències en diferents llocs de la nostra terra. Aquests experiments ultra la utilitat esmentada servien també per estudiar a fons mètodes i veure les possibles modificacions

que s'havien d'introduir en llur aplicació al nostre país, el qual ofereix condicions per molts aspectes fonamentalment diferents de les que ofereixen els països on els mètodes foren inventats i aplicats la primera vegada.

Les experiències fetes han estat ja moltes: a Cambrils, al Parc Samà, a Montoig, a Roquetes, a Tortosa, etc., amb resultats satisfactoris dels quals s'han ocupat sovint amb extensió les revistes tècniques estrangeres. Sense exagerar gens ni mica podem dir que la Conferència internacional de la mosca de l'oliva celebrada a Madrid, la Jornada de l'olivera celebrada a Roma, el Congrès d'olivicultura celebrat a Niza, etcètera, són en bona part conseqüència dels experiments realitzats a Catalunya els quals tingueren la virtut de posar novament a l'ordre del dia el problema de la mosca de l'oliva, i de donar-li en certa manera un caràcter internacional.

L'obra nostra però ha estat encara més amplia i més transcendental. El nostre Director ha parlat sovint de la lluita natural contra la mosca i ha comunicat als llegidors que la Mancomunitat, recollint els vots formulats pels més eminents entomòlegs mundials, havia decidit d'intemprar a Catalunya la lluita natural. Aquesta prova és un fet i ens plau de parlar-ne amb orgull perquè representa la primera temptativa feta en gran i en condicions, realitzada als països oliverers. Fins al moment d'escriure aquestes ratlles s'han sembrat a Ulldecona uns 12,000 *Opius concolor*, paràsit africà de la mosca de l'oliva amb el qual es confia, si s'aclimata al nostre país, d'arribar a deturar el desenvolupament actual de l'insecte impeding que ocasioni els estralls que fins ara ha ocasionat.

Com hom pot veure, doncs, a la nostra terra han estat assajats contemporàneament els dos sistemes de lluita que en l'actualitat es recomanen: l'artificial i el biològic. L'experiència ara ens dirà quin dels dos s'ha d'acceptar definitivament.

Aquest any ultra la introducció de l'*Opius* s'han fet també experiments de lluita amb el mètode Lotrionte al Parc Samà, a Cambrils, a Roquetes, a Tortosa, cada un en varis milers d'arbres, obtenint resultats satisfactoris i que coincideixen amb els obtinguts en les proves fetes anteriorment.

Heu's aquí aquests resultats.

Parc Samà:

Zona defensada.	...	...	...	15.3 % d'oliva cucada
Zona perifèrica.	...	...	...	20.4 » » »
Zona no defensada.	...	...	...	67 » » »

Cambrils:

Zona defensada.	9.5 % d'oliva cucada
Zona no defensada.	72 " " "

Tortosa:

Zona defensada.	25.2 % d'oliva cucada
Zona no defensada.	79.2 " " "

Roquetes:

Zona defensada.	26.6 % d'oliva cucada
Zona perifèrica.	51.3 " " "
Zona no defensada.	81.5 " " "

No creiem pecar d'exagerats si diem que aquests resultats ens demostren que la mosca ha deixat d'ésser aquell invencible enemic que amenaçava el conreu de l'olivera. Ben aplicat, el mètode Lotrionte pot salvar les collites. Aquesta és la conclusió que nosaltres treiem de les xifres que fins ara s'han fet públiques sobre els resultats de les experiències realitzades al nostre país.

AGRÍCOLA.

COMENTARIS

La ciutat dels porcs

Xicago, la gran ciutat americana, és la veritable Porcòpoli. De totes les ciutats que es fan i es desfan és la que té, en el seu territori el major número de porcs i la que en mata més cada any.

Hi han a Xicago vint-i-cinc establiments que es dediquen exclusivament a l'elaboració i aprofitament de la carn de porc i que donen treball a uns 40 mil obrers.

Cada dia Xicago rep 50 mil porcs, 25 mil bòvids i 20 mil ovelles.

Una sola casa, la Swift, mata anualment uns set milions de caps. Durant la guerra aquesta casa enorme és arribada a produir en una setmana deu mil tones de carn i de greix.

La carn de Xicago té mala fama; hom diu coses molt grosses dels preparats que allí són fabricats. No obstant les xifres que acabem de donar demostren que en part almenys, les conserves de Xicago són fetes amb carn d'animals que es mengen.

LYSINE (GREZA), gran desinfectant i desodoritzant instantani.

Un japonès de galons

Donem estisorada a l'«Harper's Vine and Sprit Gazette» perquè s'ho val sisquera com a cas curiós per a ofrendar-lo a la gent de la llei seca.

Un japonès—tranquil i gat—que ja compta cinquanta set anys, des dels dinou no s'alimenta d'altre que de beures alcohòlics que li han permès robustesa de salut i bon seny. Ha vingut colant diàriament més d'un galó—sis litres—de vi d'arròs. Ja es de veure, doncs, si serà home de galons.

Els metges no ho entenen—són tant poc entesos els metges!—i esperen el traspàs del fill del Sol Ixent, que els ha fet hereus del seu cos, per a estudiar-lo en l'autopsia i capir les extraordinàries propietats vitals de la alimentació alcohòlica.

Nosaltres, mi creients ni descreguts, trobem que un sistema mixte ja-mai ha perjudicat al prudent consumidor, però els homes de la tempe-rància un dia es declaren vegeterians excludivistes i a l'ensentdemà «rumsteakistes», que deia aquell. Això de la uremia i el sucre trasbal-garà el món.

La parcel·lació de les terres

En un breu però documentat estudi, analitza M. Arnal, funcionari dels serveis agrícoles de Belfort, els greus inconvenients de la tan reclamada parcel·lació de terres com remei als petits cultivadors.

El cost de jornals i adobs sembla a primera vista que es redueix en els conreus petits. Sintèticament així és, però respecte al profit d'ex-plotació el tant per cent de despeses resulta contrari als beneficis.

Provant M. Arnal el conreu d'un hectària per a sembrar de patates, encomanada a una sola mà, obtingué 150 quintars amb una total des-pesa de 820 francs. La mateixa superfície dividida en tres jornals ja li representa un augment de 200 francs, o siga de 1'33 francs per 100 quilos. L'hectària dita presa en 6 jornals, equivalgué a una major despesa de 328 francs, això és: a 3'52 francs els 100 quilos.

Corollari: és contraproduent de conrear petites superfícies car resul-ten més cares d'entreteniment, adobs i collites; de manera que corear una hectàrea en junt o menar-la en parcelles diferents implica un escreix de capital del 20 per 100.

Cal, doncs, un terme prudent de fragmentació.

La mà d'obra a França

Des de fa potser més de cinquanta anys el problema de l'èxode rural, ocupa els economistes i els polítics francesos. Les estadístiques acusen una constant disminució de la població agrícola.

No són, però, ni els propietaris, ni els parcers, ni els arrendataris els que abandonen la terra; aquell que pot aconseguir un tros de terra s'hi queda i es mostra sord a l'atracció de la ciutat. Els que marxen són els bracers, els mossos, els jornalers, que se'n va a ciutat en cerca de millor retribució i d'una vida que aparentment almenys és més fàcil i més bonica.

Els propietaris que necessiten jornalers es troben cada dia amb ma-

jors dificultats; augment de despeses i rendiment de treball sempre inferior.

La situació s'ha empitjorat després de la promulgació de la llei de les vuit hores, en virtut de la qual ha augmentat la mà d'obra necessària a les explotacions de tota mena.

Els pessimistes parlen d'una dolenta orientació professional. Es fixen en el gran número d'alumnes que freqüenten els cursos de les escoles industrials i comercials mentre que les escoles agràries de qualsevol classe, superiors o inferiors, són ben poc concorregudes. Els pares, tot i essent agricultors, prefereixen generalment que els fills siguin advocats, enginyers, metges, apotecaris o empleats de qualsevol mena i categoria, però mai agricultors. La moda és aquesta i el fer de pagès no és avui una cosa gaire lluïda.

Aquest mateix mal existeix a Catalunya on els advocats agricultors per fixar-nos només que en una categoria professional, són en número que moltes vegades ens ha semblat infinit.

L'àcid carbònic

Des de fa molt temps són coneguts els treballs del professor Stoklasa, de Praga sobre la funció de l'àcid carbònic en les terres, àcid carbònic que és produït en grans quantitats pels microbis continguts al terreny i procedents de les femades. En efecte aquest àcid carbònic en dissoldre's en l'aigua ataca els fosfats insolubles i els posa així a la disposició de les plantes.

Però l'àcid carbònic de l'aire té encara una funció més important. Malgrat que l'aire en contingui sols unes tres dècimes per cent, aquesta quantitat és suficient per que les parts verdes puguin fabricar els sucres, i el midó dels quals la planta té necessitat. Augmentant el contingut d'àcid carbònic en l'atmosfera es pot intensificar l'assimilació i augmentar el rendiment de tots els vegetals.

Es això el que acaben de demostrar les experiències d'adob carbònic fetes per Riedel el qual ha comprovat els efectes de l'augment del gas carbònic contingut en l'atmosfera que envolta les plantes. Els resultats han estat sorprenents. Si la terra era ben proveïda dels altres elements fertilitzants necessaris, la collita s'ha doblat o triplicat.

L'àcid carbònic però resulta un adob actualment car principalment per les dificultats de distribució. No obstant és possible que a les regions metallúrgiques sobretot on és produït en quantitats enormes, pugui ésser aprofitat amb relativa facilitat per usos agrícoles.

La temperatura a la qual gelen els fruits

La coneixença de la temperatura a la qual els diferents fruits, llegums o flors gelen, presenta un real interès en el cultiu i sobretot pel transport d'aquests productes durant l'hivern. Per això creiem útil de fer conèixer la temperatura a la qual gelen un cert número de fruits i llegums, segons les determinacions fetes pel Bureau of Plant Industry, dels Estats Units.

Pomes, (promig) 1.95 graus sota zero; bananes verdes, pell, 1.2 i polpa, 1; bananes madures, pell, 1.4 i polpa, 3.3; ciceres, 2.3; raïm, 2.13; taronges, 2.21; préssecs, 1.5; peres justament madures, 1.95; peres

molt madures, 2.32; palo-santo, (*Diospyros kaki*) 2.04; prunes, 1.93; maduixes, 1.15.

Mongetes, 1.26; col, 0.46; coliflor, 1.07; Albergínies, 0.88; lletuga, 0.44; pèsols verds, 1.09; patates, 1.71.

L'alcohol industrial

Un altra disillusió. Les promeses dels últims temps ens havien fet confiar en la promulgació d'una reial ordre explícita i categòrica que imposés el compliment estricte de la llei que prohibeix l'ús de l'alcohol industrial en la fabricació de begudes alcohòliques.

La reial ordre ha vingut, però es tan sibillina que pot ésser variadament interpretada. Pels uns encara que no prou clara, és la reial ordre esperada que dona la raó als vinyaters i corona bellament llurs campanyes. Pels altres, pels alcoholers, és la consagració de l'actual estat de coses que tollera per sobre de la llei escrita, l'ús de l'alcohol industrial. Qui té raó?

Malgrat la nostra simpatia pels vinyaters i el desig que aconseguixin una justa victòria, hem de confessar que entre la foscor de la reial ordre hi veiem el triomf dels alcoholers.

Els vinyaters hauran de continuar llurs campanyes.

INFORMACIONS COMERCIALS

Olis

Costa un bon xic, des d'Andalusia estant, d'arribar a escriure una informació que s'adapti al mercat de Catalunya. Som tan diferents en tot que fins en ço que es refereix al comerç de l'oli hi han fondes diversitats. No vol dir això que volguem ara marcar o establir cap mena de superioritat en un o altre sentit; ens limitem solament, per justificar la dificultat d'aquesta crònica a recordar la diversitat sense deturar-nos a esbrinar les profundes causes a les quals és deguda.

Quines angúnies aquest mes passat: si tancaran l'exportació, si no la tancaran, si l'han tancada ja... Tot això però, no ha influït res en l'oli el qual ha anat pujant i sembla que així continua. Fins a quant? Ningú ho sap, i no hi ha mes remei que deixar-ho estar tal com està en espera que el temps ens ho aclareixi i ens digui com anirà el mercat.

El govern, va obrir una informació per afavorir l'exportació segons diu ell; hi concorregueren moltes exposicions, en totes les quals es demana que no es tanqui l'exportació. Ja veurem que es resol.

A nosaltres, em sembla que no seria cap perjudici que la tanquessin perquè no tenim oli, però no hem de pensar així. L'exportació ha de fomentar-se cada vegada més i si s'acaba l'oli d'oliva hem de fer entrar pel consum oli de llavors, que no és pas dolent i és més barat. Per això penso que si l'Estat regularitzés el seu us com ho està a Itàlia, faria un gran bé, sobre tot en anys d'escassetesa, en els quals podríem vendre el

CASA METZGER, S. A.

Casa central:
Passeig de Gràcia, 76

Telèfon: A 1944
Apartat 225

BARCELONA

Sucursals: MADRID — SEVILLA — VALÈNCIA — BILBAO

Instal·lacions completes de tota classe de Laboratoris
Balances "SARTORIUS" :: Microscopis "REICHERT"
Porcellana fina resistent al foc :: Vidre Jena i corrent
Aparels per a tota classe d'anàlisi de vins, "SALLERON",
"MALLIGAND", etc. :: Estoigs portàtils per a anàlisi d'olis
Aparells "GERBER" per a anàlisi i higiene de la llet
Estoigs portàtils per a analitzar RÀPIDAMENT la llet,
APROPIATS PER A VETERINARIS

Grans existències en material de
CIRURGIA I VETERINÀRIA

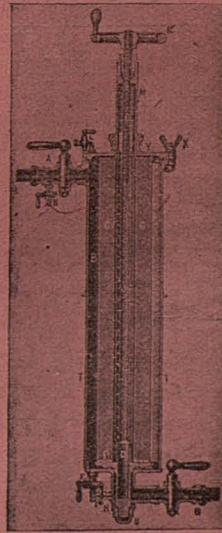
Maquinària i aparells per a l'agricultura

PERE PARÉS

Passeig Duana, 15
Barcelona

Diversitat de models i
tamanyes de FILTRES
«SIMONETON» per a
vins i mares : Filtre
«Universal» per a vins,
licors, alcohol, etc., re-
gulable; funciona amb
discos de cotó que es
renten i tornen a ser-
vir, per tant, no hi ha
gasto d'entreteniment,
com de paper amianto,
etcètera, ect.

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

ALTHEIN

PINSO MELASSAT SEC
per a tota mena de bestiar

Rendeix la major utilitat
en l'engreix i la producció
de la llet

Bàscules
caixes per a
cabals
Pibernat

Parlament, 9

Barcelona

Tractors Agrícoles "CLETRAC"

Tipus Tanc

Reconeguts pels tècnics
com els de major rendi-
ment i de més utilitat per a
tota classe de cultius.

Tot agricultor progressiu i
amant dels seus interessos
que desitgi augmentar consi-
derablement el producte de
ses finques, deu enterar-se
dels avantatges que ofereix el

"CLETRAC"

Tipus W 14/22 HP.
per a tota classe de cultius
Pessefes 12,000

Tipus F 9/16 HP.
per a vinyes, horts i petites
propietats

Pessefes 6,500

Aparells complementaris de totes classes i
marques, a preus considerablement reduïts

Demana catàlegs i proves al re-
presentant general a Espanya:

Automóvil Saló

Trafalgar, 52

BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anuncïadores, citeu AGRICULTURA

nostre oli vint o trenta cèntims més car que el que ens menjaríem i la diferència constituiria un benefici que es quedaria dins del país.

Com hem dit, l'oli va pujant; ço que ha sorprès a tothom. Al mes d'agost, ningú creia que l'oli pogués pujar; al setembre es començaren a fer els primers contractes a preus barats (a Andalusia) pagant 160 pesetes els cent quilos, i els comerciants encara volien comprar més barat i començaren a vendre a l'estranger a preus baratíssims; a l'octubre començà a escassejar l'oli i va pujant, el comerciant pensa que això rai per tal com el mes següent s'inicia la collita a la província de Sevilla, on es podrà trobar tot el que es vulgui. Però ve el novembre i la collita de Sevilla es presenta retraçada d'uns trenta dies i fins al final d'aquell mes o primers de desembre no comencen a donar olis; tots els compradors s'aboquen a comprar i tenim que els olis es van posant més cars, a 190 i 195, i el comerciant encara creu en la baixa esperant que entrin en producció a Jaen i Córdoba. Però aquestes províncies també vénen retraçades i posen resistència a la venda. I així anem passant, apujant-se l'oli sense que ningú ho cregui ni tant sols el productor que ven perquè veu que el preu es prou remunerador. I encara no seria d'estranyar que anessin pujant, perquè n'obstant fer-se molt oli no se'n troba a la venda.

L'animació del mercat ha estat sempre amb marcada tendència a l'alça, però un alça que l'han fet els compradors perquè volen oli sigui al preu que sigui i com no es té paciència es va cap a l'alça. El comprador i el venedor són molt impressionables, i això fa que en el nostre negoci les variacions siguin tant ràpides. El comprador quan l'oli puja vol comprar, i el venedor quan baixa vol vendre, i és per això que sempre es precipiten més els aconteixements.

La baixa, no pot pas vindre si no ve una tancada o una restricció d'exportació; cal pensar que el productor andaluç que necessitava quartos ha venut fa dies i ara sols queda el que no necessita els diners i que pot resistir fins al setembre i aleshores qui sap lo que passarà.

L'oli de sulfur també segueix pel mateix camí, anant per amunt; són molt recercats els de baixa acidesa; n'obstant això, l'exportació d'aquest oli està completament paralitzada, fent-se, aquí a Andalusia, només que compres per Catalunya.

Barcelona ha tingut aquests dies, moments de tot; a vegades ha semblat que no volia comprar car, però a l'endemà ha tingut que pagar al preu que li han demanat.

Els Casps s'han cotitzat a 61 i 62 duros.

Els corrents andalusos a 48 i 49 duros.

Els fins a 54 i 56 duros.

Els olis de sulfur de baixa acidesa a 150 y 158 els cent quilos, i els d'alta a 135 y 140.

LISINI ANDREU

AGROLYSINE - ZOOLYSINE - LYSINE
Laboratori: IZAGUIRRE Germans i C.^a-Diputació, 251-Barcelona

Cereals

Continuen al mercat de Llotja les abstencions de comprar: és a dir, els blataires castellans, singularment els de la part de Zamora, continuen no oferint llurs blats. Els d'altres contrades fan oferta segons les necessitats que tenen, i en virtut d'això, els compradors que tenen precisió de fer adquisicions, compren aquelles classes que més barates troben.

Amb la qual cosa es podria esdevindre que si persisteix la venda de quelques classes de candeals de Castella i Manxa, així com va essent constant l'afluència de blats blancs d'Extremadura, els sortís el tret per la culata als especuladors de Zamora. De totes maneres a Barcelona punt de compres de blats de bona part de Catalunya, per no dis de tota ella, hi entra molt blat i se'n necessita molt i molt. I demés, estem en una època de l'any en que els blats fan moviment alcista que sol durar sempre fins a la collita.

La institució del Crèdit agrari que ara s'està escatint, si arriba a fi de bé i automàticament, sense destorbs arriba fins a les mans de les associacions pageses, portarà un canvi radical en el mercat blataire, puix els blats per aquests temps estan en mans dels especuladors, perquè els pagesos no han tingut aguant i han hagut d'anar a raure a mans dels negocianys. Si el crèdit agrícola prospera, els pagesos es triaran el moment de vendre i no com ara que han de vendre quan tenen necessitat vagi com vagi el preu.

Els blats de moro disponibles estan de pujada. El procedent del Danubi es paga a 36 pessetes els 100 quilos sobre carro al moll de Barcelona. El de la Plata es paga 0'50 pessetes més per 100 quilos.

Els ordís estan un xic més moguts de preu. Fins ara s'havien pagat no més que a 29 pessetes els 100 quilos sense sac sobre estació a origen. I parlem no més que dels de la Segarra puix que d'Urgell en tot enguany no s'han cotitzat per no poder sostenir la competència amb els que arriben per mar d'Alacant.

Les operacions de blats que en la darrera setmana s'han efectuat ho són de les classes i als preus següents:

Peñarroya (blanc) i Arroyo, 39; Cáceres, 39'50; Peñarroya (crucher), Campanario i Castuera (blanc), 39'50; Llerena (crucher), 39'75; Mèrida (crucher), 40; Amusce, Hueté i Manzanares (xeixa), 41; Yanguas, 41'25; València de Don Juan, Herrera de Pisuerga, Alar, Sigüenza, Albacete (xeixa), Villodrigo, Torquemada, Santas Martas i Palència, 41'50, Villada, 41'50-42; Villalon (tarifa de Villada), Arauña, Ciudad Real i Segòvia, 42; Ortigosa, 42'50; Avila, 43; Sàdaba, 44'25; tot a pessetes els 100 quilos sobre vagó origen.

LLUÍS MARSAL.

Per la vostra riquesa, no deixeu morir el bestiar sense demanar que el Laboratori de Patologia Animal us l'estudii de franc. Carrer d'Urgell, 187 - Barcelona.

NOTICIARI

—*El preu de la remolatxa sucrera*, la Societat Sucrera del Segre l'ha fixat a 70 pessetes tona per a la vinenta campanya.

—*Els rabassaires*. S'ha celebrat a Sant Sadurn de Noya, baix la presidència d'una representació de la Delegació Règia del Ministeri del Treball, una assemblea preliminar per a constituir un Comitè paritari de rabassaires i propietaris d'aquell terme municipal.

—*La falta de vagon*s. En caure les pluges persistents de tardor va activar-se la sembra de cereals, i es notà l'extremada manca de vagon s de ferrocarril, la qual cosa ha portat com a conseqüència que molts dels Sindicats s'han quedat sense poder rebre els adobs químics que tenien adquirits.

Més que res, vol dir que no val a badar, puix és un remei comprar-los ben aviat.

—*Activitat agrícola*. La Federació Agrícola del Pla de Bages projecta instaurar una secció de molinaria.

—*Una cooperativa lletera* es tracta de fer al poble de Puigcerdà dotant-la de tots els avenços moderns, per a poder així manipular ben bé les llets amb tota pulcritud. Per a estar assessorats convenientment han decidit sol·licitar l'auxili tècnic de la Mancomunitat.

—*Una nova farinera cooperativa*. El Sindicat Agrícola Catòlic de Piera ha celebrat pomposament la inauguració de l'edifici i instal·lació d'una farinera cooperativa que ara ha establert.

Foren diversos els oradors que prengueren part en un acte de propaganda, al qual assistiren representants dels Sindicats Agrícoles veïns.

—*Al Sindicat Agrícola de Vilajuïga* li ha sigut atorgat un préstec de 30,000 duros per la Caixa de Pensions a l'interès del 5 per cent anual, per amortitzar en deu anys a raó de 19.400 pessetes anuals.

—*Un nou celler cooperatiu*. Els elements vinyaters del Sindicat Catòlic Agrícola de Hostalets i Pierola tenen decidit bastir un celler cooperatiu, a qual efecte estan fent els treballs preparatius.

—*Moreres i cucs de seda*. Segons càlcul que hem llegit, durant 50 dies, qualsevol família pagesa es pot guanyar 750 pessetes netes sense moure's de casa ni arriscar gran cosa.

Comprant dues unses de llavor de cucs de seda que valen 30 pessetes i comptant-hi 20 pessetes més per diverses despeses menudes, en total 50 pessetes, s'obtenen 100 quilos de capoll que es venen a 8 pessetes i valen per tant 800 pessetes, de les quals se n'han de restar les 50 de despeses que ocasionen, quedant en 750 pessetes.

—*La Cambra Agrícola de l'Empordà* ha demanat al Directori la facultat de poder pendre mostres de vins i de poder exigir als venedors que acreditin la procedència dels alcohols que empleen, castigant-se les infraccions que realitzin.

— *La producció vinícola de Portugal* la passada collita, va ser de 5.519,250 hectòlitres contra 5.956,000 que se'n colliren l'any anterior, atribuint-se la disminució a la secada que durant l'istiu va seguir a la majoria de països d'Europa.

— *A base de les estadístiques del deseni de 1903-1913*, M. Sachs ha fet un estudi del sucre que pot produir una hectàrea de remolatxa: Alemanya, 4,613 tones; Bèlgica, 4,149; Dinamarca, 4,134; Holanda, 4,065; Àustria-Hungria, 3,783; França 3,473; Itàlia, 3,426 i Rússia, 2,262.

D'Espanya no en parla.

NOTES DEL DEPARTAMENT D'AGRICULTURA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Havent-se fet avinent a l'Institut Pasteur de París que darrerament el còlera de l'aviram havia augmentat de virior i l'estrall causat a les cries d'aviram, feia quasi nuls els efectes de les vacunes fins suara utilitzades, dit Institut ha preparat una nova vacuna d'una enorme potència, els assajos i estudis de valoració de la qual ha encarregat de fer al Laboratori de Patologia Animal de la Mancomunitat de Catalunya, puix que aquest és el únic organisme capdevanter en la lluita contra les malures dels animals de corral.

L'esmentat Laboratori continua realitzant els anàlisis i les proves al damunt de les còrpores de caps d'aviram que vulguin els industrials ramaders i pagesos remesar-li a són estatge, C. d'Urgell, 187, Barcelona.

El Laboratori de Patologia animal de la Mancomunitat de Catalunya, avisa a les comarques que crien el bestiar de llana i cabriu, que molt prompte començarà una sèrie de lliçons pràctiques per a iniciar als ramaders en la vacunació dels seus ramats d'ovelles i cabres amb la nova vacuna preparada per Mr. Bridré, d'absoluta eficàcia per a prevenir l'agalaxia encomanadissa que de vegades, sobre tot en el primer període, va acompanyada en el bestiar cabriu, de les febres de Barcelona.

S'ha sol·licitat pel Sr. Lluís Ticó de Balaguer, la instal·lació d'un camp de demostració per a assajar en aquelles terres de secà les farratgeres que més resisteixin la secada.

Igualment l'alcalde d'Esterra d'Aneó n'ha sol·licitat un per a experimentar en aquella comarca algunes plantes de prat no conegudes allí.

Bibliografia

CINC LLIÇONS D'ENOLOGIA, per *Jaume Raventós*. 1923. Un fulletó de 50 planes. Barcelona. Serveis Tècnics d'Agricultura, p.és. 0'75.

És una nova i molt interessant i útil publicació divulgadora dels Serveis Tècnics d'Agricultura en la qual els vinticultors trobaran explicades clarament totes les regles essencials per l'elaboració dels vins. Si aquest llibret fos llegit i pensat pels nostres pagesos i si fossin seguits els consells que en ell es donen s'acabarien segurament aquells

vins defectuosos i deficientes que són ben mirat una vergonya, i que tant contribueixen a agravar la crisi vinícola.

VADEMÈCUM DEL VETERINARIO Y EL GANADERO, per *Mateo Arciniega*. Un volum de 470 pàgs. Madrid, 1923. Lluís Santos, editor. 8 pessetes.

Aquesta obra és una bona guia i una bona ajuda pels veterinaris i pels ramaders. En ella es tracta de les malalties i accidents del bestiar i de llur tractament, de les vacunes i vacunacions, de la sueroteràpia, de les malalties contagioses, etc., fent en conjunt un llibre de fàcil consulta en el qual hom pot trobar totes les dades necessàries en la pràctica ramadera.

ELS OCELLS AMICS, per *Josep M. de Segarra*. Publicació de la Comissió d'Educació general de la Mancomunitat de Catalunya 1923. Un volum de 81 pàgines, 1'50 pessetes.

En J. M. de Segarra, ha escrit un llibre senzill ple d'amor pels ocells amb el propòsit d'ensenyar a tothom, i principalment a les criatures, de respectar-los i estimar-los. Cal reconèixer que el nostre poeta ha assolit el seu propòsit. Fins aquells que no sentim pels ocells cap simpatia ni de vius ni de rostits i que neguem categòricament llur utilitat agrícola, un còp llegides les pàgines càlides que ha escrit el poeta, ens sentim temptats de posar al balcó uns quants granets de llavor de cànem i unes quantes engrunes, per reconciliar-nos amb els ocells.

L'OLIVERA, per *August Matons*. Un volum de 124 planes amb nombrosos gravats. Barcelona, 1923. 6 pessetes.

És un nou text d'ensenyament postal publicat per l'Escola superior d'Agricultura. No per què es tracti d'una obra escrita pel nostre Director hem de deixar de remarcar la seva importància.

Condensadament però amb la major claretat són exposades en aquesta obra les regles fonamentals pel bon conreu de l'olivera.

Tractant-se d'un llibre escrit pensant en les característiques i en les necessitats de Catalunya, nosaltres creiem que cap olivicultor català pot prescindir d'ell.

En benefici de la nostra olivicultura formulem el desig que tots arribin a tenir-lo.

L'ADOB DE L'AMETLLER, per *Joan Salom*. Un fulletó de 10 planes. Barcelona, 1923. 0'15 pessetes.

És un nou fulletó divulgador del Servei d'Arbres Fruiters, en el qual l'autor ensenya la manera d'adobar l'ametller després d'haver afirmat una cosa veritablement certa: que en general els nostres ametllers pateixen gana.

La Hortícola Reusense
Vidua de P. Marsal - Telèfon 63

Arbres - Plantes
Exportació
R E U S

En aquest llibret els pagesos trobaran les fórmules més indicades per l'adob econòmic de l'arbre.

DECLARACIÓN DE COSECHA Y GUIAS DE CIRCULACIÓN DEL VINO, informe del *Sindicat agrícola Alella vinícola*. Un fulletó de 34 planes. Barcelona, 1923.

Interessant fulletó que conté l'informe elevat pel Sindicat Alella Vinícola a la Direcció General d'Agricultura, en el qual és exposat el punt de vista del Sindicat sobre el problema que tant apassiona als viñaters. — R. S.

CONSULTORI En aquesta secció es respondrà gratuïtament i per torn rigorós, a totes les consultes que facin els llegidors

C. O. IGUALADA. — Si els seus blats han sofert per una inundació o per un excés d'humitat, el millor que pot fer és, tot just el temps li ho permeti, de adobar-los amb 150 quilos de nitrat de sosa per hectàrea. Aquest nitrat servirà per revifar-lo.

V. A. SANT JUST. — Per lliberar les gallines dels polls que tant les molesten, pulveritzi-les amb pols de piretre procurant que penetri bé per sota les plomes. Demés desinfecti el galliner amb una solució qualsevol (lisol, lisoform, etc.) repetint-la un cop cada mes. Aquesta desinfecció li servirà també per evitar l'aparició d'altres malalties.

La farina de carn és bona quan procedeix d'animals sans, cosa que no sempre sol passar. La farina de peix ens sembla més recomanable perquè ultra ésser més difícil aquest inconvenient, resulta millor per les postes.

V. H. LLEYDA. — L'estat de la seva vinya pot ésser degut a l'excés de producció de l'any passat. El millor en aquest cas és de fer una poda curta que impideixi un nou excés, que seria fatal per la plantació, completada amb una forta adobada amb la fórmula indicada en l'últim número de l'any passat.

Si a la primavera els brots es mostren dèbils dongui uns 150 quilos de nitrat per hectàrea.

C. C. F. LLEYDA. — Com pot veure en els últims números ens en hem ocupat i procurarem continuar ocupant-nos. Esperem, demés, que alguns llegidors es decideixin a comunicar-nos els resultats de llurs observacions i experiència.

R. S.

Els adobs químics de la casa Quintana & Torres - Tarragona - enriqueixen l'Agricultor. Així ho certifiquen tots els que els han emprats. - Ous desinfectants per a gallines i coloms

QUINTANA & TORRES: Carrer de Barcelona, 4. - TARRAGONA

CALENDARI

de sèmbrs i plantacions de les Hortalisses i Farratges més generalitzats o cultivats a Catalunya

GENER I FEBRER

HORTALISSES

Es sèmbrèn en tendes o en llocs molt calents per transplantar a l'aire lliure així que abonança el temps:

Albergínies.—Pebrots primerenys Lloret.—Pebrots de banya, grossos.—Tomàtecs primerenys de Vilaseca.—Tomàtecs de pometa.—Tomàtecs d'pera, de poma, d'albercoc petit (des de febrer).

Amb les mateixes precaucions, alguns hortolans sèmbrèn: Apits, carbassoneres, Cogombres, Melons, Xíndries, Alfàbreges i tubèrculs de Moniato.

Es sèmbrèn al descobert o a l'aire lliure:

Bledes grogues o blanques.—Col de cabdell o de soldat, de Pasqua o Papelina, genovesa.—Enciam escaroler d'estiu, llarg, blanc o romà.—Escarola de cabell d'àngel.—Faves.—Fasols primerenys (des de febrer.)—Julivert.—Pastanaga de taula.—Pèsols nanos de set setmanes, alts, tirabecs o caputxins.—Porros.—Ravanets mitjans, rodons.—Remolatxa de taula.—Serfull.—Xirivies.

Es planten:

Alls.—Carxoferes (des de febrer).—Espàrrecs grossos.—Mauixeres (des de febrer).—Patates primerenques.

FARRATGES

Es sèmbrèn des de febrer o així que el temps abonança:

Col geganta (per a fulles).—Llanties espesses.—Niàmars en tubèrculs i durant els dos mesos.—Trèbol gros o Trèfula.—Trepadella (millor en la tardor).

Per majors detalls dirigir-se a Fills de Nonell, Plaça de Santa Maria.—Barcelona.

ASSECADORS

per a productes agrícoles

Demanint-se
detalls i
pressupostos

Maquinària : Subministres industrials

Mallorca, 280
Llúria, 100
BARCELONA

C. A. Gullino, Ing.

Agència Tècnica General

Telèfon 1066 G
Telegrams:
"Gullinoatg"

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

SOCIETAT ENOLÒGICA DEL PENEDÈS

(Societat Anònima) Continuada de

SERDA, ROS I C.^A - Vilafranca del Penedès

AGÈNCIA A BARCELONA: València, 278

PREMSES CONTÍNUES "MABILLE"

Les més perfeccionades : Les més sòlides : Les més econòmiques

PREMSES MECÀNIQUES AUTOMÀTIQUES
PREMSES A MÀ : TREPITJADORES : BOMBES
MANGUERES I AIXETES PER A TINES

Instal·lacions modernes per a Cellers Cooperatius

Productes Enològics : Aparells d'anàlisi de vins
Adobs químics : Sofres i Sulfats

Compañía Anónima de Productos Químicos

Sulfat de ferro de classes especials per a l'agricultura

Acids Sulfúric, muriàtic i
nític, purs i comercials
Alums, Bisulfats de sosa
sulfat d'Alúmina, de sosa
de zenc. Mini de plom, Litar-
giri, Sulfur de ferro, etc.

MONCADA, 23
Barcelona

Elevador Multicel·lular

Carnasse

La bomba que
menys gasia

L'única que s'instal·la
sense baixar al pou
Pot funcionar a mà

Constructor:

A. Piñol

Les Franqueses
Província de Barcelona

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

Camps Elisis de Lleyda

Gran Centre de Produccions Agrícoles
Fundat per D. Francesc Vidal i Codina en 1864

Dirigit per D. Silvi Vidal Pérez, provéedor de l'Associació d'Agricultors d'Espanya.

///

Especialitats que recomanen a aquesta antiga i acreditada casa:

Arbres fruiters

en grans quantitats, de les espècies i varietats més superiors que en tot Europa es cultiven.

Ceps Americans

Empelts, barbats, estaques, injectables i plantacions / Cereals de gran producció, llavors alfals, trèbol, remolatxes, naps, etc., etc.

S'enviaran gratis els catàlegs de les diferents seccions que es dedica aquesta casa a tots els que ho sol·licitin.

// Direcció
telegràfica:

◀ Vidal-Camps

Elisis-Lleyda ▶

Telèfon n.º 28

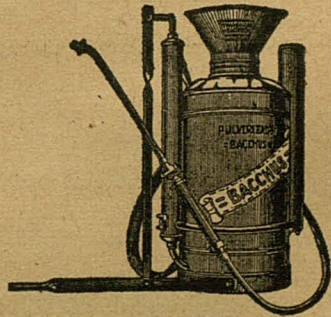
SULFATADORA

= BACCHUS =

ENSOFRADORES de motxila
MÁNEGUES per a arbres, etc.
DEMANEU PREU I CATÀLEG

CONSTRUCTOR C. CIVIL

Alfonso XII, 66 - Telèfon 2217 G - BARCELONA

JOSEP SANTANA SOLER

Gran Via Laietana, 17 :: BARCELONA :: Apartat 226

Primeres matèries per adobs :: Arseniat de sosa i Cianuro sòdic

Venedor exclusiu del legítim LYSOL, de la casa Schülke & Mayr A. G., de Hamburg

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

Anhidrid Sulfurós Líquid Puríssim

S. I. C. M.

Per a sulfitar mostos, conservar vins,
desinfectar recipients, és iusubstituïble

Econòmic

Senzill - Pur

Sals de Potassa de Alsàcia

Les més riques
Exemptes d'impureses
Les millor presentades
Les més barates

Sens olor-Sens sabor

Enèrgic - Econòmic

Clarificador per a Vins

“Tete de Boeuf”

COMPANIA COMERCIAL IBERICA

AGENCIA DE BARCELONA

Gran Via Laietana, 4 - Apartat 872

Publiquem i subministrem, gratuïtament un Butlletí Agrícola quinzenal d'oscil·lació de preus i notes útils sobre Adobs i Productes per a l'Agricultura